

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

**ΜΕΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»**

Διευθύντρια

Κωνσταντίνα Κουτρούμπα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Συντονιστική Επιτροπή

Ευαγγελία Ν. Γεωργιτσογιάννη, Καθηγήτρια

Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Καθηγήτρια

Άννα Σαΐτη, Καθηγήτρια

Δημήτριος Ζμπάινος, Επίκουρος Καθηγητής

Βασιλική Κωσταρέλλη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Διεύθυνση

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας

Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

Ελ. Βενιζέλου 70, 17671, Αθήνα

Ηλεκτρονική Διεύθυνση

www.hua.gr/ekpol.php

Γραμματεία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

Κεντρικό κτήριο, Γραφείο 106

Πληροφορίες: Καραγεώργου Ελισσάβετ

τηλ: 210-9549215

fax: 210-9577050

e-mail: ekarage@hua.gr

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

Η συμβολή της εκπαίδευσης στη διάσωση και εμπέδωση των αξιών που έχει δημιουργήσει ο ανθρώπινος πολιτισμός γίνεται σήμερα πλέον ορατή σε κάθε άνθρωπο που επιζητεί να αντεπεξέλθει δημιουργικά στις σύνθετες προκλήσεις της εποχής του. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός», που λειτουργεί από το 2008 στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, πραγματοποιείται σε ένα χώρο όπου εναρμονίζεται η ακαδημαϊκή εκπαιδευτική δράση με την πολιτισμική και περιβαλλοντική αισθητική, τη λειτουργικότητα αλλά και τις σύγχρονες υποδομές εκπαίδευσης, στοιχεία που κινητροδοτούν την επιθυμία του φοιτητή για προσωπική επιστημονική ανάπτυξη και μελέτη.

Ως θεσμός ακαδημαϊκής εξειδίκευσης, το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» επιδιώκει να υποστηρίξει την ακαδημαϊκή μελέτη σύγχρονων ψυχοπαιδαγωγικών και εκπαιδευτικών θεμάτων καθώς και ειδικών θεμάτων τέχνης και πολιτισμού, έτσι όπως αυτά απαντώνται στις οργανωμένες δομές και στα προγράμματα τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, έχοντας ως βασικό γνώμονα το μαθησιακό ενδιαφέρον των ίδιων των συμμετεχόντων και την προσωπική τους στόχευση για επιστημονική κατάρτιση και εξειδίκευση.

Η διδασκαλία στο συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα γίνεται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό της ημεδαπής ή και της αλλοδαπής, ενώ μία σειρά από δραστηριότητες ανταποδοτικού χαρακτήρα υποστηρίζουν τους φοιτητές στην προσπάθειά τους να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις του συγκεκριμένου προγράμματος.

Κωνσταντίνα Κουτρούμπα, Αναπλ. Καθηγήτρια

Περιεχόμενα Οδηγού Σπουδών

1. ΓΕΝΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

- 1.1 Όργανα Λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών -----
- 1.2 Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών -----
- 1.3 Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ. – Διαδικασίες Επιλογής -----
- 1.4 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών -----
- 1.5 Καθήκοντα Διδασκόντων -----
- 1.6 Πόροι των Π.Μ.Σ. – Διαχείριση εσόδων -----

2. ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

- 2.1 Γενικές Διατάξεις -----
- 2.2 Αντικείμενο- Σκοπός -----
- 2.3 Μεταπτυχιακοί Τίτλοι -----
- 2.4 Κατηγορίες Πτυχιούχων -----
- 2.5 Αριθμός Εισακτέων -----
- 2.6 Χρονική Διάρκεια -----
- 2.7 Υλικοτεχνική Υποδομή -----
- 2.8 Πρόγραμμα Μαθημάτων -----
- 2.9 Προσωπικό-Διδάσκοντες -----

3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

3.1 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (Μ.Δ.Ε.)

- 3.1.1 Κατευθύνσεις Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης -----
- 3.1.2 Χρονική Διάρκεια -----
- 3.1.3 Εισακτέοι στο Π.Μ.Σ. -----
- 3.1.4 Διαδικασία Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών στο Π.Μ.Σ. -----
- 3.1.5 Εγγραφή στο Πρόγραμμα -----
- 3.1.6 Πόροι-Δίδακτρα-Οικονομικά Βραβεία -----
- 3.1.7 Φοίτηση -----
- 3.1.8 Ανταποδοτικές Δράσεις Προγράμματος -----
- 3.1.9 Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.- Επιβλέποντες -----
- 3.1.10 Πρόγραμμα Σπουδών Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης -----
- 3.1.11 Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μεταπτυχιακών Φοιτητών στα Μαθήματα -----
- 3.1.12 Προγραμματισμός και Συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας -----
- 3.1.12.1 Εισαγωγή -----
- 3.1.12.2 Επιλογή Θέματος και Υποβολή Πρότασης Εκπόνησης -----
- 3.1.12.3 Ο Ρόλος του Επιβλέποντος Καθηγητή -----

3.1.12.4	Περιεχόμενο-Τύπος Διπλωματικής Εργασίας-----
3.1.12.5	Λογοκλοπή-----
3.1.12.6	Γλώσσα, Μορφή και Δομή -----
3.1.12.7	Χρονική διάρκεια εκπόνησης και εξέτασης Διπλωματικής Εργασίας -----
3.1.12.8	Διαδικασία Υποβολής, Υποστήριξης και Αξιολόγησης της Μεταπτυχια- κής Διπλωματικής Εργασίας-Κριτήρια Αξιολόγησης-Βαθμολογική Κλί- μακα -----

1. ΓΕΝΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

1.1 Όργανα Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η *Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης ή η Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης* (Σ.Ε.Σ) του Ιδρύματος, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη Δ.Ε.Π. που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη τους, και τους δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών. Τα όργανα αυτά είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) Η *Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης* (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος, η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. της Γενικής Συνέλευσης ή Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για Π.Μ.Σ., τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών και των εξεταστικών επιτροπών, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επιμέρους διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. ασκεί η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.), η οποία συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γενικών Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων και τα οποία εκλέγονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε Τμήματος.

γ) Η *Συντονιστική Επιτροπή* (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από την Γ.Σ.Ε.Σ. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

δ) Ο *Διευθυντής* για κάθε Π.Μ.Σ. προεδρεύει της Σ.Ε., ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ή στην περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ., της Ε.Δ.Ε., για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης και μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του με μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του υποχρεώσεις. Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι του ιδίου ή συναφούς αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., προεδρεύει της Ε.Δ.Ε. στην περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζουν ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 του παρόντος, και ο εσωτερικός κανονισμός του Ιδρύματος. Στην περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ., το Τμήμα στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει και τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος για το αντίστοιχο διάστημα. Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. ή στην Ε.Δ.Ε. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ.

ε) Ο Αναπληρωτής Πρύτανης κάθε Ιδρύματος έχει την εποπτεία και το γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

1.2 Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Τα Ιδρύματα στα οποία λειτουργούν Π.Μ.Σ. εκδίδουν Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σ.Ε.Σ. και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Ιδρύματος, στον οποίο και ενσωματώνεται.
2. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνει ιδίως τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας των Π.Μ.Σ., τον αριθμό και τον τρόπο επιλογής των εισακτέων στα Π.Μ.Σ., τα κριτήρια γλωσσομάθειας, τις διαδικασίες αναστολής φοίτησης, τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση υποτροφιών, την ανώτατη διάρκεια φοίτησης και τις διαδικασίες παράτασης, αναστολής και επανέναρξης των μεταπτυχιακών σπουδών, τις ελάχιστες διδακτικές ώρες των μεταπτυχιακών μαθημάτων ανά εξάμηνο και τις απαραίτητες πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με τον ν. 3374/2005, τον τρόπο αναπλήρωσής τους, τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, τα αναλυτικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, τις υποχρεώσεις για τη λήψη του διπλώματος, τις διαδικασίες αναθεώρησης των Π.Μ.Σ., τον ανώτατο αριθμό μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής ανά εξάμηνο, τον χαρακτηρισμό των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα, τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλα Τμήματα, τις κατευθύνσεις, την έκταση και το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων, τη δυνατότητα μερικής φοίτησης, τους κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών, τα κριτήρια αξιολόγησης με έμφαση στον περιοδικό έλεγχο της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τα συλλογικά όργανα, το τελετουργικό αποφοίτησης, τον τύπο των μεταπτυχιακών και διδακτορικών διπλωμάτων και την καθομολόγηση των διδασκόντων, τον τύπο του Παραρτήματος Διπλώματος σύμφωνα με τον ν. 3374/2005, καθώς και ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των Π.Μ.Σ. και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.
3. Με απόφαση της Σ.Ε.Σ. του οικείου ή των οικείων Ιδρυμάτων, μετά από γνώμη της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ή της Ε.Δ.Ε., μπορεί να προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων και το ύψος αυτών για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος.

1.3 Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ. – Διαδικασίες επιλογής

1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Ο αριθμός εισακτέων καθορίζεται από τις εγκριτικές υπουργικές αποφάσεις των Π.Μ.Σ. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: Τον γενικό βαθμό του πτυ-

χίου, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με τα μαθήματα του Π.Μ.Σ., την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο, και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

2. Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή τη διεξαγωγή εξετάσεων και συνεντεύξεων, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται κατά την επιλογή, τα κριτήρια γλωσσομάθειας των υποψηφίων καθώς και τους τρόπους αξιολόγησής τους.

3. Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

4. Σε κάθε Π.Μ.Σ., επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ε.Δ.Ε. ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται.

1.4 Δικαιώματα και υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών

1. Η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στα μαθήματα είναι υποχρεωτική και αξιολογείται κατά την κρίση του διδάσκοντα. Τα προβλήματα που προκύπτουν σχετικά με την παρακολούθηση των μαθημάτων αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση αρχικά από τον διδάσκοντα και στη συνέχεια από τον Διευθυντή και τη Σ.Ε.Μ.Σ. του Π.Μ.Σ.

2. Μεταπτυχιακός φοιτητής που δεν έχει συμπληρώσει το 75% των ωρών παρακολούθησης κάθε μαθήματος δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του μαθήματος. Σε ειδικές περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη πρόταση της Σ.Ε.Μ.Σ., με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να επιτραπεί η συμμετοχή στις εξετάσεις χωρίς παρακολούθηση του μαθήματος.

3. Σε περίπτωση ελλιπούς παρακολούθησης σε ένα (1) μάθημα, η Σ.Ε.Μ.Σ. του Π.Μ.Σ. μπορεί να επιτρέψει μία μόνο προσπάθεια παρακολούθησής του από την αρχή ή κάλυψη με άλλο τρόπο, μετά από σχετική απόφαση. Σε περίπτωση ελλιπούς παρακολούθησης σε περισσότερα από ένα μαθήματα, η Σ.Ε.Μ.Σ. μπορεί να εισηγηθεί στη Γ.Σ.Ε.Σ. τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Πρόγραμμα.

4. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει το δικαίωμα να ζητήσει άπασ άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης του πειραματικού μέρους της υπό εκπόνηση διατριβής. Η άδεια δεν μπορεί να υπερβεί το ένα ακαδημαϊκό έτος, εκτός από τις περιπτώσεις εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας ή μητρότητας, οπότε μπορεί να είναι διετής. Ο χρόνος διακοπής της παρακολούθησης του Π.Μ.Σ. δεν υπολογίζεται σε περίπτωση υπέρβασης της χρονικής διάρκειας της φοίτησης. Στην

περίπτωση παράτασης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δεν καταβάλλει επιπλέον διδάκτρα.

5. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν δια των εκπροσώπων τους στα συλλογικά πανεπιστημιακά όργανα λήψης αποφάσεων και στα εκλεκτορικά σώματα ανάδειξης πανεπιστημιακών αρχών.

6. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης και διευκολύνσεων για τις μετακινήσεις τους κατ' αναλογία προς τους προπτυχιακούς φοιτητές.

1.5 Καθήκοντα Διδασκόντων

Κάθε διδάσκων στο Πρόγραμμα οφείλει να:

1. κατανοεί τη βασική αρχή ότι επίκεντρο του μεταπτυχιακού προγράμματος είναι η υπό διαμόρφωση προσωπικότητα του υποψήφιου επιστήμονα και ο σεβασμός της χωρίς όρους και διακρίσεις
2. προασπίζει την αξία και το κύρος της επιστημονικής και ερευνητικής διαδικασίας, οριοθετώντας με σαφήνεια κάθε φορά την ενδεδειγμένη πορεία κατάκτησης της επιστημονικής γνώσης
3. προεκτείνει διαρκώς τους γνωστικούς του ορίζοντες και να ενημερώνεται για θέματα που άπτονται του επιστημονικού του πεδίου, προκειμένου να είναι σε θέση να προσφέρει σύνθετη, διεπιστημονική και σύγχρονη γνώση
4. είναι προσιτός και συνεργάσιμος με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και να προσφέρει χωρίς διακρίσεις τις γνώσεις και τις εμπειρίες του
5. παρουσιάζει σαφές σχέδιο μαθήματος με οδηγίες, βιβλιογραφία και εμπλουτισμένο θεματολόγιο σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε η διδακτέα ύλη να καλύπτει επαρκώς τις επιστημονικές απαιτήσεις του αντικειμένου
6. συμμετέχει ενεργά ως Επιβλέπων Καθηγητής στην οργάνωση της παρουσίασης της Ερευνητικής Πρότασης των φοιτητών, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση του προτεινόμενου έργου
7. ανακοινώνει τα αποτελέσματα εξετάσεων, εργασιών, εργαστηριακών ασκήσεων και άλλων αξιολογήσεων σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ημέρα διεξαγωγής τους επιτρέποντας την πρόσβαση των φοιτητών στα γραπτά τους μετά τη διόρθωση
8. έχει την τελική ευθύνη της επιλογής του θέματος έρευνας για κάθε έναν από τους υπό επίβλεψη μεταπτυχιακούς φοιτητές του και να εξαντλεί τις δυνατότητες επιτυχούς έκβασής της ανεξάρτητα από τον υπόλοιπο φόρτο εργασίας
9. ενημερώνει έγκαιρα τον Διευθυντή του Προγράμματος σε περίπτωση που, για οποιονδήποτε λόγο, αδυνατεί να συνεχίσει την επίβλεψη ενός φοιτητή, ώστε η επίβλεψη να ανατίθεται σε άλλον διδάσκοντα
10. αποδέχεται τις διαδικασίες αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου που εισάγει το Π.Μ.Σ.

1.6 Πόροι των Π.Μ.Σ. - Διαχείριση εσόδων

1. Πόροι του Π.Μ.Σ.:

α. Πόροι του Π.Μ.Σ. μπορεί να είναι δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα γενικά, νομικών ή φυσικών προσώπων ή πόροι από ερευνητικά προγράμματα, κοινοτικά προγράμματα, επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού και δίδακτρα.

β. Τα Π.Μ.Σ. δικαιούνται χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό σύμφωνα με την υπουργική απόφαση έγκρισής τους, η οποία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησής τους βάσει κριτηρίων ποιότητας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του οικείου Τμήματος σύμφωνα με τον ν. 3374/2005 και του καθενός Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου.

2. Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και κατανέμονται ως εξής:

α. 65% για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και για αμοιβές - αποζημιώσεις του διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού για εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους, καθώς και για τη χορήγηση υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές μετά από πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ.

β. 25% για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος τα οποία αφορούν το Π.Μ.Σ. και

γ. 10% κρατήσεις υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε.

Η ανωτέρω κατανομή δεν ισχύει στην περίπτωση χορηγίας ή δωρεάς για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις, οι οποίες κατανέμονται σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

3. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος - τους οποίους υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ. -, την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

**2. ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»**

2.1 Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Εκπαίδευση και Πολιτισμός», σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/92 και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 11 του ν. 3685/2008 και με βάση την υπ. αριθμ. 209728/Ζ1/30-12-2014/τ.Β. Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 3564/30-12-2014/τ.Β).

2.2 Αντικείμενο - Σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» είναι η επιστημονική εξειδίκευση πτυχιούχων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ σε θέματα εκπαίδευσης και πολιτισμού, τα οποία αφορούν σε άτομα με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα επιδιώκει να παράσχει στους παραπάνω πτυχιούχους: α) εξειδικευμένη ψυχοπαιδαγωγική κατάρτιση σε θέματα που σχετίζονται με τη μάθηση, τη διδασκαλία, τη γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών και εφήβων, τις διαπροσωπικές σχέσεις στο σχολείο, την υποστήριξη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και, ιδιαίτερα, με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, β) εξειδικευμένη γνώση σε εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να αναλάβουν θέσεις ευθύνης ως στελέχη της εκπαίδευσης, ενισχύοντας την επιστημονική τους κατάρτιση σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας και γ) εξειδικευμένη γνώση σε επιστήμονες και επαγγελματίες που ενδιαφέρονται να εντρυφήσουν σε ειδικά θέματα τέχνης και πολιτισμού, μέσω της αξιοποίησής τους σε οργανωμένες δομές πολιτιστικής εκπαίδευσης.

Ειδικότεροι στόχοι του συγκεκριμένου προγράμματος είναι, ανάλογα με την κατεύθυνση ειδίκευσης, να καταστήσει τους αποφοίτους του ικανούς να:

- Συμβάλλουν στην αναβάθμιση της διδακτικής πράξης και την προαγωγή της έρευνας που σχετίζεται με αυτήν.
- Εφαρμόζουν αποτελεσματικές στρατηγικές μάθησης και διδασκαλίας, σύγχρονα συστήματα αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών και μεθόδους σχολικής ενσωμάτωσης.
- Αξιοποιούν τις δυνατότητες των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων στη διδακτική πράξη για την κάλυψη των μαθησιακών αναγκών των μαθητών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες.
- Αξιολογούν τις γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές ανάγκες των μαθητών τους με σκοπό την παροχή σε αυτούς κατάλληλης ψυχοπαιδαγωγικής υποστήριξης.
- Αναγνωρίζουν τον ρόλο του σχολείου, της οικογένειας και του κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντος στην ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών.

- Χρησιμοποιούν την τέχνη στην εκπαίδευση μαθητών με ή χωρίς μαθησιακές δυσκολίες και ιδιαίτερα των μαθητών με διαταραχές που εμπίπτουν στο φάσμα του αυτισμού.
- Αναλαμβάνουν καθήκοντα στελεχών Διοίκησης Σχολικών Μονάδων και Διευθύνσεων της Εκπαίδευσης.
- Αναλαμβάνουν έργο Σχολικών Συμβούλων.
- Καλλιεργούν τα πολιτισμικά ενδιαφέροντα των μαθητών και την ευαισθησία τους σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας.
- Επιμελούνται στα σχολεία τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων, όπως οργάνωση θεατρικών παραστάσεων, σχολικών πολιτιστικών ομίλων, έκδοση περιοδικών, δημιουργία σχολικών μουσείων, συλλογών κ.ά.
- Αναλαμβάνουν στην εκπαίδευση, στην τοπική αυτοδιοίκηση και στον ιδιωτικό τομέα τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων, την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και πολιτιστικών διαδρομών.
- Αναλαμβάνουν δράσεις πολιτιστικού τουρισμού.
- Υλοποιούν τις καινοτόμες δράσεις που οργανώνονται από το Υπουργείο Παιδείας.

2.3 Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

α. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις παρακάτω κατευθύνσεις:

- Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη
- Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων
- Αγωγή και Πολιτισμός

β. Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στα ανωτέρω επιστημονικά πεδία.

2.4 Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι του Τμήματος Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, πτυχιούχοι Παιδαγωγικών και άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής καθώς και Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) συναφούς γνωστικού αντικειμένου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114/τ.Α').

2.5 Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα πέντε (45) κατ' έτος, δεκαπέντε (15) για κάθε κατεύθυνση.

2.6 Χρονική Διάρκεια

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια των σπουδών για την απονομή των τίτλων ορίζεται:

α. Για το **Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)** σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα για το Πρόγραμμα πλήρους φοίτησης, ενώ για το Πρόγραμμα μερικής φοίτησης η χρονική διάρκεια παρατείνεται για τρία (3) επιπλέον εξάμηνα.

β. Για το **Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.)** σε έξι (6) τουλάχιστον ακαδημαϊκά εξάμηνα μετά τη λήψη του Μ.Δ.Ε.

2.7 Υλικοτεχνική Υποδομή

Το Τμήμα διαθέτει σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας και πλήρως εξοπλισμένα με ηλεκτρονικούς υπολογιστές εργαστήρια, που μπορούν να στηρίξουν αποτελεσματικά τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

2.8 Πρόγραμμα Μαθημάτων

Για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) πλήρους ή μερικής φοίτησης ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να συγκεντρώσει εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS), κατανεμημένες στα τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ενενήντα (90) από αυτές αντιστοιχούν στα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης, και τριάντα (30) αντιστοιχούν στη διπλωματική εργασία.

Αναλυτικά, τα προσφερόμενα μαθήματα ανά Εξάμηνο Σπουδών και ανά Κατεύθυνση και οι πιστωτικές μονάδες ECTS που αντιστοιχούν σε κάθε ένα από αυτά παρουσιάζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, που ακολουθεί.

2.9 Προσωπικό-Διδάσκοντες

Στο Π.Μ.Σ. διδάσκουν μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου καθώς και άλλων Τμημάτων του ιδίου Ιδρύματος ή Τμημάτων άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή και της αλλοδαπής. Στο Π.Μ.Σ. μπορούν να απασχοληθούν και άλλες κατηγορίες διδασκόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, παρ. 1 του ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148 Α').

**3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»**

3.1. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης (Μ.Δ.Ε.)

3.1.1 Κατευθύνσεις Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης

- Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη
- Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων
- Αγωγή και Πολιτισμός

3.1.2 Χρονική Διάρκεια

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης (Μ.Δ.Ε.) ορίζεται στα τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα εκ των οποίων τρία (3) εξάμηνα διατίθενται για τη διδασκαλία μαθημάτων και ένα (1) εξάμηνο για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Ο μέγιστος χρόνος φοίτησης για την απόκτηση Μ.Δ.Ε. δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) επιπλέον ακαδημαϊκά εξάμηνα, πέραν του ελάχιστου χρόνου διάρκειας των σπουδών, κατά τα οποία η φοίτηση μπορεί να αφορά είτε στη συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είτε στην παρακολούθηση και εξέταση μαθημάτων. Σε ειδικές περιπτώσεις και για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους, ο φοιτητής δύναται, με αιτιολογημένη αίτησή του - συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσίων φορέων - καθώς και τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή και της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., να αιτηθεί την περαιτέρω επιμήκυνση του χρόνου σπουδών του κατά ένα μόνο επιπλέον εξάμηνο. Στην περίπτωση αυτή, το θέμα εξετάζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και τα μέλη της αποφασίζουν σχετικά. Σε περίπτωση θετικής απόφασης της Γ.Σ.Ε.Σ., ο φοιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές του στο προβλεπόμενο διάστημα, ειδάλλως και μετά την εκπνοή και του χρονικού αυτού διαστήματος ο φοιτητής διαγράφεται υποχρεωτικά από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

3.1.3 Εισακτέοι στο Π.Μ.Σ.

1. Κάθε χρόνο, κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου, το Τμήμα προκηρύσσει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η πρόσκληση κοινοποιείται και στα ενδιαφερόμενα Υπουργεία, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. καθώς και τους εποπτευόμενους φορείς αυτών για την εισαγωγή φοιτητών στον νέο κύκλο σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.
2. Οι ενδιαφερόμενοι για συμμετοχή τους στο πρόγραμμα φοίτησης καλούνται να καταθέσουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. την αίτηση της υποψηφιότητάς τους και τον επιστημονικό τους φάκελο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά καθώς και τις βεβαιώ-

σεις που προβλέπονται στην προκήρυξη κάθε νέου κύκλου σπουδών, εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην προκήρυξη.

3. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι του Τμήματος Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, πτυχιούχοι Παιδαγωγικών και άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής καθώς και Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) συναφούς γνωστικού αντικειμένου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114/τ.Α'). Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. θα καθορίζονται συμπληρωματικά κριτήρια ή πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα κατά την επιλογή.

3.1.4 Διαδικασία Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

1. Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται μέσω: α. **Μοριοδότησης** των πιστοποιημένων προσόντων του κάθε υποψηφίου και β. **Ατομικής συνέντευξης**. Ο κάθε ενδιαφερόμενος θα πρέπει να υποβάλει την αίτηση και τον επιστημονικό του φάκελο με τα δικαιολογητικά και τις απαιτούμενες βεβαιώσεις στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών που ορίζονται στην προκήρυξη. Η Γ.Σ.Ε.Σ. δύναται να αναπροσαρμόζει τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων.
2. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. του Τμήματος παραλαμβάνει τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων, ελέγχει την εγκυρότητα των δικαιολογητικών και την πληρότητα των φακέλων τους και συντάσσει τους πίνακες των υποψηφίων.
3. Στη συνέχεια, διαβιβάζει τους πίνακες και τους φακέλους των υποψηφίων στον Επιστημονικά Υπεύθυνο (Ε.Υ.) και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., τα οποία έχουν την ευθύνη της διεξαγωγής των περαιτέρω διαδικασιών αξιολόγησης και τελικής επιλογής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.
4. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αξιοπιστία και η αντικειμενικότητα της όλης αξιολογικής διαδικασίας (μοριοδότηση των επιστημονικών φακέλων των υποψηφίων και των ατομικών τους συνεντεύξεων), συγκροτούνται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. τριμελείς *Επιτροπές Αξιολόγησης*, συγκροτούμενες από μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής σε συνεργασία και με υπευθύνους μαθημάτων του Π.Μ.Σ., που είναι μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος.
5. Ακολούθως, αφού οι επιτροπές επιλογής ολοκληρώσουν τη διαδικασία αξιολόγησης και μοριοδότησης των φακέλων των υποψηφίων, ανακοινώνονται στον ιστότοπο του Πανεπιστημίου και του Τμήματος οι ημερομηνίες διεξαγωγής της ατομικής συνέντευξης των υποψηφίων.
6. Μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων των υποψηφίων συντάσσεται ο τελικός πίνακας αξιολόγησής τους, σύμφωνα με τον οποίο οι πρώτοι 45 (15 ανά Κατεύθυνση) γίνονται δεκτοί στο Πρόγραμμα. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται, επιπλέον του παραπάνω ορίου, όλοι οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιτυχόντα.

7. Η επιτροπή επιλογής περατώνει την κρίση της το αργότερο εντός ενός μηνός και υποβάλλει τις προτάσεις της (σειρά κατάταξης υποψηφίων φοιτητών) για έγκριση και επικύρωση στη Γ.Σ.Ε.Σ.
8. Ο πίνακας των εισακτέων ανακοινώνεται στον ιστότοπο του Π.Μ.Σ. και στον πίνακα ανακοινώσεων του Πανεπιστημίου. Οι εγγραφές των επιτυχόντων λαμβάνουν χώρα εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την επίσημη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

3.1.5 Εγγραφή στο Πρόγραμμα

1. Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή του φοιτητή στο Π.Μ.Σ.
2. Η εγγραφή του φοιτητή στο πρόγραμμα είναι υποχρεωτική για κάθε εξάμηνο και πρέπει να γίνει προ της καταληκτικής ημερομηνίας, όπως αυτή εμφανίζεται στο ημερολόγιο ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων. Πραγματοποιείται με ενυπόγραφη αίτηση προς τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και εγκρίνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., εφόσον κρίνεται ότι πληρούνται οι ορισμένες από το Πρόγραμμα ακαδημαϊκές και οικονομικές προϋποθέσεις. Παραβίαση της προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Σε αυτή την περίπτωση, για τη συνέχιση της φοίτησης απαιτείται απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.
3. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής, με την εγγραφή του στο Πρόγραμμα, αποδέχεται:
 - τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ., όπως αναφέρονται στον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό Σπουδών, και αναγνωρίζει το δικαίωμα της Γ.Σ.Ε.Σ. να αποφασίσει τη διαγραφή του σε περίπτωση μη τήρησης ή παραβίασής τους από τον ίδιο.
 - τις υποχρεώσεις που του ανατίθενται από τους διδάσκοντες στο Πρόγραμμα καθώς και τη διδακτική και βαθμολογική διαχείριση του μαθήματος από τον ίδιο το διδάσκοντα.
 - το ωρολόγιο πρόγραμμα παρακολούθησης και εξέτασης των μαθημάτων και των δραστηριοτήτων που είναι υποχρεωτικές στο πλαίσιο λειτουργίας του Προγράμματος, καθώς και τις αλλαγές στο ωρολόγιο πρόγραμμα που δύνανται να προκύψουν λόγω αργιών, κωλύματος των διδασκόντων ή και άλλων αστάθμητων παραγόντων.

3.1.6 Πόροι-Δίδακτρα-Οικονομικά Βραβεία

1. Για τους πόρους του Π.Μ.Σ. ισχύουν οι διατάξεις του νόμου 3685/2008 και του άρθρου 11 της υπ. αριθμ. 209728/Ζ1/30-12-2014/τ.Β. υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 3564/30-12-2014/τ.Β), σύμφωνα με τα οποία κύρια πηγή εσόδων του Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» αποτελεί η καταβολή διδάκτρων από τους σπουδαστές, οι χορηγίες και οι δωρεές του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

2. Το ύψος των διδάκτρων φοίτησης ανά φοιτητή ανέρχεται στο ποσό των τριών χιλιάδων και πεντακοσίων (3.500) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται σε οκτώ ισόποσες δόσεις κατά την έναρξη και λήξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.
3. Η έγκαιρη καταβολή των διδάκτρων, το ύψος των οποίων ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., είναι προαπαιτούμενη για την εγγραφή των φοιτητών σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο. Αυτό σημαίνει ότι κάθε φοιτητής υποχρεούται να ανανεώνει την εγγραφή του στο Πρόγραμμα ανά εξάμηνο σπουδών και πάντως πριν την έναρξη των μαθημάτων του επόμενου εξαμήνου φοίτησής του. Η ανά εξάμηνο σπουδών εγγραφή των φοιτητών του Π.Μ.Σ. σε αυτό θα επικυρώνεται από τη Γραμματεία υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος φοιτητής θα έχει προηγουμένως εξοφλήσει τουλάχιστον την Α' δόση των διδάκτρων του προσεχούς εξαμήνου φοίτησής του και θα έχει προσκομίσει το πρωτότυπο αποδεικτικό κατάθεσης στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
4. Πριν την ανάληψη της διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα, πλην το πολύ δύο, και να έχει αποπληρώσει τα δίδακτρα των τριών πρώτων εξαμήνων φοίτησης.
5. Μέρος των διδάκτρων δύναται να διατεθεί για ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς που προάγουν την έρευνα και τις επιστήμες που θεραπεύει τον παρόν μεταπτυχιακό Πρόγραμμα, για παράδειγμα επιστημονικά συνέδρια, εκπαιδευτικές εκδρομές κ.λπ.
6. Επίσης, στο πλαίσιο λειτουργίας του παρόντος Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, απονέμονται οικονομικά βραβεία ανταποδοτικού χαρακτήρα, με την τίτλο: «Βραβεία Γεώργιος Καραμπατζός». Το χρηματικό ποσό αυτών ορίζεται στα χίλια (1000) ευρώ συνολικά ανά Κατεύθυνση και ανά Κύκλο Σπουδών, τα οποία μοιράζονται σε δύο ισόποσα βραβεία των πεντακοσίων (500) ευρώ, ανά κατεύθυνση και ανά κύκλο σπουδών. Τα δύο αυτά βραβεία θα απονέμονται στους δύο πρώτους αποφοιτήσαντες ανά Κατεύθυνση και ανά Κύκλο Σπουδών του Π.Μ.Σ., με την προϋπόθεση ότι ο μέσος όρος της συνολικής βαθμολογίας του κάθε αποφοίτου θα είναι τουλάχιστον οκτώ και έξι δέκατα (8,6), δηλαδή «άριστα», και η διπλωματική του εργασία θα έχει αξιολογηθεί με βαθμό τουλάχιστον εννέα (09) από την τριμελή εξεταστική επιτροπή. Η απόδοση των ανωτέρω βραβείων πρόκειται να ισχύσει από τους αποφοίτους του Θ' κύκλου σπουδών και εξής. Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ δύο ή και περισσότερων αποφοίτων τα βραβεία θα αποδίδονται με βάση τα ειδικότερα κατά το νόμο κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια. Τέλος, το ΠΜΣ διατηρεί το δικαίωμα αναπροσαρμογής του οικονομικού σκέλους των βραβείων με βάση τις εκάστοτε οικονομικές του δυνατότητες.
7. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στην Γ.Σ.Ε.Σ., την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

3.1.7 Φοίτηση

1. Ο κάθε υποψήφιος, πριν εγγραφεί στο Πρόγραμμα, θα πρέπει να λαμβάνει γνώση και να αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ., όπως αυτοί αποτυπώνονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του και αφορούν στις προϋποθέσεις φοίτησής του. Η εφαρμογή του Κανονισμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητάς του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.
2. Όλα τα μαθήματα του Προγράμματος είναι εξαμηνιαία και υποχρεωτικά, η διδασκαλία τους είναι τριώρη και προσφέρονται είτε στο φθινοπωρινό είτε στο εαρινό εξάμηνο. Η διάρκεια διδασκαλίας των μαθημάτων κάθε εξαμήνου διαρκεί δώδεκα (12) εβδομάδες, ενώ μετά την περάτωσή τους ακολουθεί αντίστοιχη εξεταστική περίοδος. Όλες οι υποχρεώσεις των μαθημάτων, όπως η εκτέλεση και παράδοση εργασιών, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πλήρως εντός της διάρκειας του εξαμήνου (μέχρι τη λήξη των εξετάσεων).
3. Η επίσημη γλώσσα διδασκαλίας του Π.Μ.Σ. είναι η Ελληνική. Το υποστηρικτικό επιστημονικό υλικό δύναται να παρέχεται είτε στα Ελληνικά είτε στα Αγγλικά.
4. Η παρακολούθηση των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα να απουσιάσει δικαιολογημένα μέχρι τρεις (3) φορές σε κάθε μάθημα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Σε περίπτωση απουσίας του πάνω από τρεις (3) φορές ανά μάθημα, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δεν δικαιούται να εξετασθεί στο συγκεκριμένο μάθημα και υποχρεούται να επαναλάβει την παρακολούθηση του εν λόγω μαθήματος, προκειμένου να έχει δικαίωμα εξέτασης σε αυτό.
5. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να προσέρχεται σε όλα τα μαθήματα που παρακολουθεί ανά εξάμηνο 15 λεπτά πριν την έναρξη τους. Σε περίπτωση *δικαιολογημένης* καθυστέρησής του, ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει το δικαίωμα να προσέλθει στο μάθημα εντός 15 λεπτών από την έναρξή του. Μετά την παρέλευση του παραπάνω χρονικού διαστήματος θα πιστώνεται στον φοιτητή η αντίστοιχη απουσία.
6. Το ωρολόγιο πρόγραμμα παρακολούθησης και εξέτασης των μαθημάτων και των δραστηριοτήτων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Το ωρολόγιο πρόγραμμα δύναται να τροποποιηθεί σε ειδικές περιπτώσεις, για παράδειγμα αργίες, έκτακτο κώλυμα παρουσίας διδάσκοντα ή άλλες διδακτικές ανάγκες. Σε περίπτωση αναβολής της διδασκαλίας κάποιου μαθήματος θα οριστεί αναπλήρωσή του μετά από συνεννόηση του διδάσκοντα με τους φοιτητές και τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
7. Για οποιεσδήποτε αλλαγές ή τροποποιήσεις στο πρόγραμμα διδασκαλίας των μαθημάτων ή των εξετάσεων του Προγράμματος θα πρέπει να ενημερώνεται άμεσα η Γραμματεία του Προγράμματος τόσο από τους φοιτητές όσο και από τους ίδιους τους διδάσκοντες.
8. Φοιτητής που απουσιάζει αδικαιολόγητα από την τελική εξέταση ή/και δεν παραδίδει/παρουσιάζει έγκαιρα τις καθορισμένες γραπτές ή προφορικές εργασίες υφίσταται κυρώσεις (π.χ. μείωση βαθμού ή μη αποδοχή και ανάληψη νέας εργασίας με

διαφορετικό θέμα), αναλόγως με την περίπτωση. Εργασίες που είναι προϊόντα λογοκλοπής βαθμολογούνται με μηδέν (0). Ελάχιστος βαθμός επιτυχίας στο Π.Μ.Σ. θεωρείται το έξι (06).

9. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει το δικαίωμα να ζητήσει άπαξ την αναστολή της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, μετά από αιτιολογημένη αίτησή του καθώς και τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή και της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. Η διάρκεια αναστολής των σπουδών δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του ενός ακαδημαϊκού έτους. Ο χρόνος αναστολής δεν υπολογίζεται στη χρονική διάρκεια της φοίτησης. Ο φοιτητής που επιστρέφει από αναστολή φοίτησης υποχρεούται να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, εργαστήρια, σεμινάρια, πρακτική άσκηση κ.λπ., στα οποία δεν είχε αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή της φοίτησής του.

3.1.8 Ανταποδοτικές Δράσεις Προγράμματος

Το Πρόγραμμα υποστηρίζει μια σειρά από δραστηριότητες ανταποδοτικού χαρακτήρα όπως:

- Ανταποδοτικά βραβεία οικονομικού χαρακτήρα: «Γεώργιος Καραμπατζός».
- Βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης.
- Φροντιστηριακές / εργαστηριακές ασκήσεις.
- Επισκέψεις σε μουσεία.
- Δωρεάν συμμετοχή φοιτητών σε συνέδρια-ημερίδες που διοργανώνει/συνδιοργανώνει το Π.Μ.Σ.
- Εκπαιδευτικές εκδρομές.

3.1.9 Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. - Επιβλέποντες

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το Γενικό θεσμικό πλαίσιο και τις διατάξεις του άρθρου 5, παρ. 1 του ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148 Α'), μπορούν να αναλαμβάνουν:

- Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου καθώς και άλλων Τμημάτων του ιδίου Ιδρύματος ή Τμημάτων άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή και της αλλοδαπής.

- Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα.

- Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

2. Η διδασκαλία των μαθημάτων, των σεμιναρίων, των εργαστηριακών ασκήσεων, της Πρακτικής Άσκησης και των λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Προγράμματος και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από

εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής. Για κάθε μάθημα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται ένα μέλος Δ.Ε.Π. ως «Υπεύθυνος μαθήματος», ο οποίος καλύπτει τουλάχιστον το 50% των ωρών του μαθήματος. Για την κάλυψη των υπολοίπων ωρών διδασκόμενου μαθήματος δύναται να ορίζονται έως δύο το πολύ διδάσκοντες, μέλη Δ.Ε.Π. ή/και Διδάκτορες. Στο πλαίσιο ενός μαθήματος είναι δυνατόν να δίδονται διαλέξεις από διακεκριμένους επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

3. Μέλος Δ.Ε.Π. του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου δύναται να είναι Υπεύθυνος σε δύο (2) το πολύ μαθήματα ανά εξάμηνο και κατεύθυνση σπουδών. Μέλος Δ.Ε.Π. άλλου Πανεπιστημίου ή εξωτερικός συνεργάτης δύναται να είναι Υπεύθυνος ή Διδάσκων σε ένα μάθημα ανά εξάμηνο.

4. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί το Π.Μ.Σ. ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. ως επιβλέπων. Η Συντονιστική Επιτροπή και ο επιβλέπων έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης της πορείας και του ελέγχου των σπουδών του Μεταπτυχιακού Φοιτητή. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή άλλα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή.

5. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π., που έχουν διδάξει στο πλαίσιο του προγράμματος της οικείας Κατεύθυνσης.

3.1.10 Πρόγραμμα Σπουδών Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης

1. Το Π.Μ.Σ. απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης (Μ.Δ.Ε.) στις παρακάτω τρεις (3) Κατευθύνσεις:

- Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη
- Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων
- Αγωγή και Πολιτισμός

2. Για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης (Μ.Δ.Ε.) πλήρους ή μερικής φοίτησης ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να συγκεντρώσει εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS), καταμετρημένες στα τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ενενήντα (90) από αυτές αντιστοιχούν στα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης, και τριάντα (30) αντιστοιχούν στη διπλωματική εργασία.

3. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και μέρος αυτής δύναται να πραγματοποιείται με ασύγχρονη ή/και σύγχρονη τηλεκπαίδευση, μετά από πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος και έγκρισή της από τη Σ.Ε.Σ. Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και έγκριση της Σ.Ε.Σ. μπορεί να γίνει αντικατάσταση μαθη-

μάτων, τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων, της ονομασίας των κατευθύνσεων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

4. Αναλυτικά, τα προσφερόμενα ανά Εξάμηνο Σπουδών και ανά Κατεύθυνση μαθήματα, καθώς και οι πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε ένα από αυτά έχουν ως εξής:

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: “Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη”		
<i>ΜΑΘΗΜΑΤΑ 1^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ</i>		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Παιδαγωγική Ψυχολογία	8
2	Ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και αποτελεσματική μάθηση	7
3	Δυσκολίες επικοινωνίας και διαπροσωπικές σχέσεις μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	7
4	Μεθοδολογία της έρευνας και στατιστική	8
<i>ΜΑΘΗΜΑΤΑ 2^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ</i>		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Αναπτυξιακή Ψυχολογία- Βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης*	9
2	Ψυχοπαιδαγωγική αξιολόγηση	7
3	Μαθησιακές δυσκολίες: Διάγνωση και αντιμετώπιση	7
4	Διαφοροποιημένη διδασκαλία στη σχολική τάξη	7
<i>ΜΑΘΗΜΑΤΑ 3^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ</i>		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Διαπολιτισμικότητα και εκπαίδευση	5
2	Ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών	5
3	Πρακτική Άσκηση**	20
<i>ΜΑΘΗΜΑΤΑ 4^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ</i>		
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία		30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ECTS		120

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: “Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων”		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 1 ^{ov} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Μεθοδολογία της έρευνας – Ειδικά θέματα ανάλυσης δεδομένων	7
2	Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής τάξης	6
3	Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης	8
4	Οργανωσιακή συμπεριφορά- Βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης*	9
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 2 ^{ov} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Εφαρμοσμένη στατιστική	7
2	Λήψη στρατηγικών αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	7
3	Σχολική ηγεσία και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού-Πρακτική Άσκηση***	9
4	Οικονομικά της εκπαίδευσης και της σχολικής μονάδας	7
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 3 ^{ov} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Νομική και διοικητική διάσταση της σχολικής διεύθυνσης	7
2	Διοίκηση ανθρώπινων πόρων	8
3	Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης και ηλεκτρονική διακυβέρνηση της εκπαίδευσης	8
4	Εφαρμοσμένη οικονομική και marketing της εκπαίδευσης	7
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 4 ^{ov} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία		30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ECTS		120

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: “Αγωγή και Πολιτισμός”		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 1 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Πολιτισμός και Πολιτισμοί	8
2	Μαθησιακό περιβάλλον και αποτελεσματική διδασκαλία	8
3	Παιδαγωγική του θεάτρου	7
4	Διατροφή και Πολιτισμός	7
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 2 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Ιστορία της ευρωπαϊκής τέχνης-Πρακτική Άσκηση****	8
2	Μουσειακή εκπαίδευση	7
3	Πολιτισμός και περιβάλλον	6
4	Πολιτισμός, τουρισμός και επιχειρηματικότητα- Βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης*	9
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 3 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Πολιτιστικές διαδρομές	7
2	Πολιτισμική τεχνολογία	8
3	Λογοτεχνία και Τύπος στην εκπαίδευση	7
4	Μεθοδολογία της έρευνας	8
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 4 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία		30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ECTS		120

* **Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης**, τα οποία αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε θέματα επικοινωνίας και προσωπικής ανάπτυξης, όπως αναγνώριση και έκφραση προσωπικών συναισθημάτων, χρήση της ενσυναίσθησης ως μέσου επικοινωνίας, διαχείριση του άγχους και των προβλημάτων που αφορούν στη σχολική τάξη, τη σχολική μονάδα και άλλους εργασιακούς χώρους, κ.ά. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν βιωματικές ασκήσεις διάρκειας 36 ωρών ανά κατεύθυνση, οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις μεθόδους και **τεχνικές διαφόρων ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων**, όπως η γνωσιακή-συμπεριφοριστική (CBT), η υπαρξιακή, η θεραπεία μέσω τέχνης (art therapy), η θεραπεία gestalt, το κλασικό ψυχόδραμα (psychodrama) και η δραματοθεραπεία. Η συμμετοχή στα Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης είναι υποχρεωτική για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές όλων των κατευθύνσεων.

****Πρακτική Άσκηση** 200 ωρών, η οποία είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης «Παιδαγωγική ψυχολογία και εκπαιδευτική πράξη». Από τις παραπάνω ώρες, οι 20 αφιερώνονται στην εποπτεία της προόδου των πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών. Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται σε δομές εκπαίδευσης (γενικής ή/και ειδικής αγωγής), συμπεριλαμβανομένων των ΚΕΔΔΥ (σχολικές ψυχολογικές υπηρεσίες).

*****Πρακτική Άσκηση** διάρκειας 12 ωρών που αποσκοπεί στην εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών της Κατεύθυνσης: «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων» με σύγχρονα μοντέλα σχολικής ηγεσίας, καθώς και στην εξέταση της αμφίδρομης σχέσης αυτής με την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού μέσω βιωματικών τεχνικών και πρακτικών ασκήσεων, με απώτερο στόχο την επίτευξη υψηλών αποδόσεων των εκπαιδευτικών οργανισμών. Η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση είναι υποχρεωτική.

****** Πρακτική Άσκηση** διάρκειας 12 ωρών, η οποία αποσκοπεί στην εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών της Κατεύθυνσης «Αγωγή και Πολιτισμός» με τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων μετά από παρακολούθηση ανάλογων δράσεων σε σχολικές μονάδες, μουσεία, ιδρύματα και φορείς που ασχολούνται με τον πολιτισμό και με ακόλουθο σχολιασμό και καταγραφή απόψεων. Η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση είναι υποχρεωτική.

3.1.11 Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μεταπτυχιακών Φοιτητών στα Μαθήματα

1. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με εξετάσεις ή/και με εργασία/ες, γραπτές ή/και προφορικές, σύμφωνα με την απόφαση του Υπευθύνου Μαθήματος. Ο τρόπος αξιολόγησης ανακοινώνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου από τον Υπεύθυνο κάθε μαθήματος.
2. Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος καθηγητή που είναι Υπεύθυνος του μαθήματος και αποτελεί

παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της επίδοσης του φοιτητή στο συγκεκριμένο μάθημα.

3. Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων του κάθε φοιτητή ατομικά σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις, συμμετοχή κ.ά.) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο Υπεύθυνος διδασκων του κάθε μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου.

4. Η βαθμολογία στα μεταπτυχιακά μαθήματα αναπτύσσεται στην κλίμακα 0-10. Επιτυχής (προβιβάσιμη) βαθμολογία θεωρείται το έξι (06) τόσο για τα μεταπτυχιακά μαθήματα όσο και για τη μεταπτυχιακή εργασία.

5. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής εξετάζεται σε κάθε μάθημα κατά την εξεταστική του εξαμήνου στο οποίο το παρακολούθησε. Σε περίπτωση που η τελική αξιολόγηση της επίδοσής του σε κάποιο μάθημα προκύπτει από - ή/και από - άλλες δραστηριότητες (π.χ. παράδοση ή/και παρουσίαση εργασιών, παρακολούθηση μαθημάτων ή/και σεμιναρίων κ.ά.) θα πρέπει, στο ίδιο χρονικό διάστημα, να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων που του ανατέθηκαν προκειμένου να εξαχθεί και να ανακοινωθεί ο τελικός βαθμός του στο μάθημα αυτό.

6. Σε περίπτωση αποτυχίας του μεταπτυχιακού φοιτητή στις εξετάσεις παρέχεται η δυνατότητα να επανεξεταστεί στο ίδιο μάθημα κατά την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου του ιδίου ημερολογιακού έτους ή, ακόμα, να παραδώσει τυχόν εκκρεμείς εργασίες ή να ολοκληρώσει άλλες δραστηριότητες που του έχουν ανατεθεί από τον διδάσκοντα και σχετίζονται με την αξιολόγησή του. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης του συνόλου των παραπάνω υποχρεώσεων του φοιτητή στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, η συμμετοχή του στο μάθημα αυτό θεωρείται ανεπιτυχής (μη προβιβάσιμη).

7. Σε περίπτωση ελλιπούς φοίτησης (κάτω των εννέα τριώρων παρουσιών), ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα, αναλαμβάνοντας επίσης εκ νέου τις απαιτούμενες από τον διδάσκοντα εργασίες ή άλλες δραστηριότητες. Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω μετά το πέρας του προβλεπόμενου από τον νόμο χρονικού διαστήματος, το θέμα παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία εισηγείται την οριστική διαγραφή του φοιτητή από τα μητρώα του Π.Μ.Σ.

3.1.12 Προγραμματισμός και Συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας

3.1.12.1 Εισαγωγή

Για την ολοκλήρωση των σπουδών του Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» απαιτείται η επιτυχής εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.). Η Μ.Δ.Ε. εκπονείται ατομικά και μόνο από έναν φοιτητή και αντιστοιχεί σε 30 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ), οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης. Η Μ.Δ.Ε. αποτελεί επιστημονικό πόνημα ακαδημαϊκών προδιαγραφών, που προσφέρει στον μεταπτυχιακό φοιτητή την ευκαιρία να αναδείξει και

να προβάλλει τις επιστημονικές, συγγραφικές και ερευνητικές του ικανότητες, τις οποίες καλλιέργησε κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών υπό την καθοδήγηση των καθηγητών του και ειδικότερα του επιβλέποντος καθηγητή και της τριμελούς επιστημονικής επιτροπής. Ειδικότερα, η Μ.Δ.Ε. θα πρέπει να διακρίνεται για την πρωτοτυπία καθώς και τη βιβλιογραφική και ερευνητική της αρτιότητα. Μέσω αυτής προβάλλεται όχι μόνο το επιστημονικό προφίλ του μεταπτυχιακού φοιτητή αλλά και το έργο και η ποιότητα του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών που ο ίδιος παρακολούθησε.

Ειδικότερα, σχετικά με το ποιοτικό της αποτέλεσμα, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να:

- είναι επιστημονικά πρωτότυπη, βιβλιογραφικά τεκμηριωμένη και μεθοδολογικά ακριβής
- αποτυπώνει με σαφήνεια τους στόχους και τα ερευνητικά της ερωτήματα
- διακρίνεται από εκφραστική σαφήνεια και λογική διάρθρωση
- παράγει μεθοδολογικά ορθά ερευνητικά πορίσματα και συγκριτικά συμπεράσματα σε σχέση με αντίστοιχα της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας
- αποτελεί ενδιαφέρουσα μελέτη για την ακαδημαϊκή κοινότητα, με επιστημονικές προτάσεις εφαρμόσιμες στον επαγγελματικό χώρο αναφοράς του συγγραφέα
- παράγει επιστημονικό προϊόν δημοσιεύσιμο σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά ή/ και ανακοινώσιμο σε διεθνή και εθνικά επιστημονικά συνέδρια
- δημιουργεί τις επιστημονικές και ερευνητικές προϋποθέσεις για περαιτέρω μελέτη και έρευνα σχετικά με το θέμα που διαπραγματεύεται.

3.1.12.2 Επιλογή Θέματος και Υποβολή Πρότασης Εκπόνησης

1. Κάθε φοιτητής μετά το τέλος του 3^{ου} εξαμήνου, μετά από συνεννόηση με τους διδάσκοντες καθηγητές, επιλέγει θέμα μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.) σε συνεργασία με τον καθηγητή που θα αναλάβει το ρόλο του Επιβλέποντος.
2. Ο κάθε φοιτητής θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει επιλέξει το θέμα της διπλωματικής του μέχρι το τέλος του 4^{ου} εξαμήνου των σπουδών του.
3. Αμέσως μετά την οριστικοποίηση του θέματος ο φοιτητής συμπληρώνει και υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ειδικό έντυπο με τον τίτλο: «Πρόταση εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας», υπογεγραμμένο από τον Επιβλέποντα Καθηγητή και τον φοιτητή **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)**.
4. Η πρόταση εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. εγκρίνεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. και, ακολούθως, από την προσεχή Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος, από την οποία εγκρίνονται τα μέλη της Τριμελούς Επιστημονικής Επιτροπής και τα οποία, καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της Μ.Δ.Ε., θα πρέπει να συνεργάζονται με τον μεταπτυχιακό φοιτητή. Τα μέλη της τριμελούς επιτροπής των Μ.Δ.Ε. είναι διδάσκοντες του μεταπτυχιακού φοιτητή κατά τη διάρκεια της φοίτησής του και δύνανται να είναι:

- Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας
 - Μέλη Δ.Ε.Π. άλλων τμημάτων του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
 - Μέλη Δ.Ε.Π. άλλων τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής
5. Μετά την έγκριση της πρότασης εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. ξεκινά η επίσημη εκπόνησή της.
6. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. ο φοιτητής θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον παρουσιάσεις - εξετάσεις Μ.Δ.Ε. άλλου φοιτητή της Κατεύθυνσης στην οποία ανήκει (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ).

3.1.12.3 Ο Ρόλος του Επιβλέποντος Καθηγητή

Με την έναρξη της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να βρίσκεται σε συχνή επικοινωνία με τον επιβλέποντα καθηγητή και να συνεργάζεται μαζί του σχετικά με:

- τα επιμέρους στάδια εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. του
- τη βιβλιογραφική ανασκόπηση και τεκμηρίωση της εργασίας του
- τη διάρθρωση και το περιεχόμενο των ενότητων της εργασίας
- τα ερευνητικά ερωτήματα και τους στόχους της εργασίας του
- τα μεθοδολογικά εργαλεία που πρόκειται να αξιοποιήσει κατά την έρευνά του και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής τους
- τη διαμόρφωση των συμπερασμάτων καθώς και των συγκριτικών ερευνητικών πορισμάτων
- τα σημεία βοήθειας που μπορούν να παράσχουν στον φοιτητή τα άλλα 2 μέλη της τριμελούς επιστημονικής επιτροπής
- τη διαμόρφωση των προϋποθέσεων πιθανής δημοσίευσης της εργασίας σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό ή/και ανακοίνωση των ερευνητικών της πορισμάτων σε διεθνές ή εθνικό συνέδριο

Γενικότερα, ο επιβλέπων καθηγητής παρακολουθεί συστηματικά την πορεία εκπόνησης και ολοκλήρωσης της Μ.Δ.Ε. του φοιτητή, τον οποίο οφείλει να καθοδηγεί με συγκεκριμένες παρατηρήσεις, σχόλια, προτάσεις και διορθώσεις με στόχο την επίτευξη, κατά το δυνατόν, ποιοτικότερου αποτελέσματος. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν είναι συνεπής στη συνεργασία του με τον επιβλέποντα, ο τελευταίος δύναται να αιτηθεί στη Γραμματεία του ΠΜΣ λήξη της συνεργασίας του με τον συγκεκριμένο φοιτητή και αντικατάστασή του από άλλον συνάδελφο. Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής θα πρέπει να διερευνήσει τη δυνατότητα συνεργασίας με άλλον επιβλέποντα καθηγητή.

Καθίσταται σαφές ότι η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αποτελεί πόνημα του ίδιου του φοιτητή, ενώ η επιστημονική της ποιότητα εξαρτάται κυρίως από το προσωπικό του ενδιαφέρον, την αφοσίωση, τον χρόνο και, κυρίως, την ποιότητα της

μελέτης του κατά το χρονικό διάστημα της συγγραφής της. Ο ρόλος του επιβλέποντος και γενικότερα της τριμελούς επιστημονικής επιτροπής είναι καθοδηγητικός και υποστηρικτικός της όλης προσπάθειας που καταβάλλει ο φοιτητής προκειμένου να εκπονήσει τη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία.

3.1.12.4 Περιεχόμενο-Τύπος Διπλωματικής Εργασίας

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, ανάλογα με τα επιστημονικά ερωτήματα του ερευνητή καθώς και την ερευνητική μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί, δύναται να ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

Α. Βιβλιογραφική Ανασκόπηση. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση ενός επιστημονικού θέματος αποτελεί μια επίπονη, ιδιαίτερα υπεύθυνη και χρονοβόρα διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας βιβλιογραφικών και ερευνητικών δεδομένων, η οποία προϋποθέτει ιδιαίτερα ανεπτυγμένες αναλυτικές και συνθετικές ικανότητες από τη μεριά του ερευνητή. Σκοπός εκπόνησης αυτής της κατηγορίας Μ.Δ.Ε. είναι η σε βάθος διερεύνηση, ενδελεχής προσέγγιση και ολοκληρωμένη παρουσίαση ενός συγκεκριμένου επιστημονικού ζητήματος, πτυχές του οποίου έχουν ενδεχόμενα μελετηθεί κατά περιόδους από προγενέστερους επιστήμονες, ωστόσο τα βιβλιογραφικά πορίσματα των μελετών αυτών είναι διάσπαρτα και δεν έχουν συντεθεί σε ένα ενιαίο επιστημονικό συγγραφικό σώμα.

Βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτής της κατηγορίας Μ.Δ.Ε. αποτελούν η ενδελεχής ανασκόπηση, η κριτική επεξεργασία, η διασταύρωση των πηγών, η σύνθεση ή ανάλυση και η συγκριτική μελέτη έγκυρων πρωτογενών ή και δευτερογενών πηγών, μέσω της συλλογής βιβλιογραφικών και ερευνητικών πορισμάτων σχετικά με το υπό εξέταση θέμα. Καθίσταται σαφές ότι εργασίες αυτής της κατηγορίας που δεν τηρούν τα παραπάνω ποιοτικά κριτήρια και περιορίζονται στην περιγραφική μόνο αποτύπωση βιβλιογραφικών ή/και ερευνητικών δεδομένων δεν γίνονται αποδεκτές προς εξέταση.

Β. Ποσοτική Έρευνα. Η ποσοτική έρευνα στον ψυχολογικό χώρο θέτει ως βασικό στόχο τον έλεγχο συγκεκριμένων ερευνητικών υποθέσεων ή ερωτημάτων σε σχέση με το θέμα που εξετάζεται. Αποτελεί μία από τις πιο δημοφιλείς εμπειρικές μεθόδους συλλογής και ανάλυσης δεδομένων καθώς προσφέρει στον ερευνητή τη δυνατότητα συλλογής μεγάλου αριθμού απαντήσεων, άμεσης κωδικοποίησής τους και, ακολούθως, εξαγωγής ποσοτικών συμπερασμάτων, μέσω στατιστικών μεθόδων ανάλυσης και επεξεργασίας τους. Τα κύρια στάδια διεξαγωγής μιας ποσοτικής έρευνας είναι:

- Το στάδιο του σχεδιασμού της έρευνας, δηλαδή της διατύπωσης των ερευνητικών υποθέσεων, του καθορισμού των ερευνητικών στόχων καθώς και η επιλογή των ερευνητικών εργαλείων που θα αξιοποιηθούν για την εξαγωγή και ανάλυση των ποσοτικών αποτελεσμάτων.

- Το στάδιο της υλοποίησης, δηλαδή η διαδικασία της δειγματοληψίας, η συλλογή των δεδομένων, η κωδικοποίησή τους στο στατιστικό πακέτο SPSS (Statistical Package of Social Sciences) και, ακολούθως, η παρουσίαση και η ανάλυση των αποτελεσμάτων.
- Το στάδιο της σύγκρισης και διασταύρωσης των αποτελεσμάτων με σχετικά διεθνή ερευνητικά πορίσματα. Ακολουθεί η σύνθεση και διατύπωση γενικότερων και ειδικότερων συμπερασμάτων με δυνατότητα ερμηνευτικής τους προσέγγισης.

Γ. Ποιοτική Έρευνα. Αποτελεί ουσιαστικά μία διερευνητική μέθοδο και έχει ως στόχο την εις βάθος μελέτη ποιοτικών χαρακτηριστικών της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου. Δεν αποτελεί περιγραφικό εργαλείο αλλά περισσότερο ερμηνευτικό. Στην ουσία αποτελεί την κατάλληλη μεθοδολογία για διερεύνηση ερωτημάτων που φορούν στο «γιατί» και το «πώς» εκδηλώνονται στην κοινωνική πραγματικότητα συγκεκριμένες στάσεις ή συμπεριφορές, αντιλήψεις, κίνητρα ή και συναισθηματικές εκδηλώσεις.

Η ποιοτική έρευνα ενδείκνυται για τη διερεύνηση ατομικών εμπειριών μέσω υποκειμενικών ερμηνειών, προσεγγίσεων ή επιλογών π.χ. ενός επαγγελματία, γονέα, μαθητή κ.λπ., δηλαδή δεδομένων που ενέχουν κοινωνικά, πολιτισμικά, αξιακά ή και ιδεολογικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων. Για τον λόγο αυτό η ποιοτική έρευνα κρίνεται κατάλληλη όταν πραγματοποιείται σε μικρό δείγμα συμμετεχόντων που επιλέγονται από τον ερευνητή με βάση τη «σκοπίμη» δειγματοληψία και όχι την τυχαία. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να προέλθουν μέσω της αξιοποίησης ποιοτικών μεθοδολογικών εργαλείων, όπως συνεντεύξεις, παρατηρήσεις, επιτόπιες έρευνες, αφηγήσεις, μελέτες περίπτωσης, προσωπικές εμπειρίες, αναλύσεις αρχείων, οπτικό υλικό, τήρηση ημερολογίου, γι' αυτό και δεν μπορούν να έχουν γενικευμένο χαρακτήρα. Βασικό πλεονέκτημα της ποιοτικής έρευνας είναι η ευελιξία που χαρακτηρίζει την όλη ερευνητική διαδικασία.

Δ. Μικτή Μέθοδος Έρευνας. Στηρίζεται στη σύνθεση ποσοτικών και ποιοτικών εργαλείων μέτρησης. Σε αρκετές περιπτώσεις η σύνθεση δύο ή τριών μεθοδολογικών εργαλείων ενδείκνυται προκειμένου να επιτευχθεί η αξιοπιστία των ερευνητικών πορισμάτων.

3.1.12.5 Λογοκλοπή

Η λογοκλοπή κατά τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας όπως είναι η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, αποτελεί σοβαρότατο ηθικό και νομικό παράπτωμα. Σημαίνει αντιγραφή φράσεων, απόψεων και ιδεών άλλων μελετητών-επιστημόνων χωρίς παραπομπή στο έργο και το όνομά τους. Αποτελεί *ηθικό παράπτωμα* καθώς ο συγγραφέας οικειοποιείται ξένο συγγραφικό υλικό και το παρουσιάζει ως δικό του μέσω της χρησιμοποίησης στο σύγγραμμά του αυτούσιων

φράσεων, ιδεών, προτάσεων, συμπερασμάτων, ερευνητικών εργαλείων, σχεδίων κ.ά. Επίσης, αποτελεί και σοβαρότατο νομικό παράπτωμα διότι αποτελεί κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, γεγονός που επιφέρει αυστηρές ποινικές κυρώσεις, εφόσον διακριβωθεί. Ο φοιτητής με *ενυπόγραφη υπεύθυνη δήλωσή του*, η οποία θα είναι ενσωματωμένη στο αρχή του σώματος της διπλωματικής του εργασίας θα βεβαιώνει ότι η Μ.Δ.Ε. που κατέθεσε προς εξέταση Μ.Δ.Ε. συνεγράφη αποκλειστικά από τον ίδιο και ότι ο ίδιος αναλαμβάνει πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου κατά την περίπτωση που αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν ανήκει στον ίδιο αλλά είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ).

Τονίζεται ότι σε περίπτωση εντοπισμού και διακρίβωσης λογοκλοπής σε μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η τριμελής εξεταστική επιτροπή οφείλει να μηδενίσει όλη την εργασία.

3.1.12.6 Γλώσσα, Μορφή και Δομή

1. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να είναι γραμμένη σε γλώσσα δημοτική με αποφυγή ιδιολέκτων, λεξιλογίου της αργκό, μεταφορικών εκφράσεων κ.λπ. Ο λόγος θα πρέπει να είναι σαφής, λιτός και κατανοητός. Θα πρέπει να γίνεται ορθή χρήση της επιστημονικής ορολογίας και να αποφεύγονται οι υποκειμενισμοί, οι συναισθηματικές προσεγγίσεις, οι γενικεύσεις, οι δογματισμοί, τα υποθετικά σενάρια, τα αυθαίρετα συμπεράσματα και οι αοριστολογίες. Επίσης, θα πρέπει να ελέγχονται και να διορθώνονται επιμελώς τα ορθογραφικά, τα γραμματικά και συντακτικά λάθη, τα οποία συνήθως οφείλονται σε προχειρότητα κατά τη συγγραφή της εργασίας. Για τον λόγο αυτό, ο φοιτητής θα πρέπει να έχει διορθώσει τουλάχιστον δύο φορές την εργασία του πριν την παράδοσή της στην τριμελή εξεταστική επιτροπή.

2. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να πληροί τους βασικούς κανόνες παρουσίασης ενός επιστημονικού άρθρου. Τα στοιχεία που θα πρέπει να προσεχθούν κατά την οργάνωση και συγγραφή της Μ.Δ.Ε. από τον φοιτητή είναι τα ακόλουθα:

- Η Μ.Δ.Ε. να αποτελεί ένα ενιαίο και λογικά διαρθρωμένο επιστημονικό κείμενο με εσωτερική συνοχή, πρωτοτυπία και αλληλουχία μεταξύ των πληροφοριών και των επιχειρημάτων που καταγράφονται σε αυτό.
- Να υπάρχει νοηματική αλληλουχία ανάμεσα στα κεφάλαια που αναπτύσσονται αλλά και ανάμεσα στις παραγράφους που συνθέτουν το κάθε κεφάλαιο, κυρίως σε ό,τι αφορά στη βιβλιογραφική ανασκόπηση του Α' Μέρους της Μ.Δ.Ε.
- Να αποφεύγεται το α' ενικό ή πληθυντικό πρόσωπο.
- Η Μ.Δ.Ε. να περιέχει οπωσδήποτε: Εξώφυλλο, πίνακα περιεχομένων, εισαγωγή, κεφάλαια, μεθοδολογία, συμπεράσματα, βιβλιογραφία, παράρτημα.

- Η έκταση της εργασίας θα πρέπει να κυμαίνεται ενδεικτικά από 15.000 έως 20.000 λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των τελικών βιβλιογραφικών αναφορών και των πινάκων, αλλά εξαιρουμένων των παραρτημάτων. Ωστόσο, μεγαλύτερη έμφαση θα πρέπει να δίδεται από τον φοιτητή στην ποιότητα της εργασίας του και λιγότερη στην ποσότητά της.
- Να υπάρχει συνεχής αρίθμηση σελίδων από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα.
- Οι βιβλιογραφικές πηγές που χρησιμοποιούνται στη Μ.Δ.Ε. να είναι πρωτογενείς (δηλαδή να έχουν βρεθεί από τον ίδιο τον φοιτητή) και όχι δευτερογενείς (δηλαδή να καταγράφονται από τον φοιτητή λόγω της αναφοράς τους από άλλους ερευνητές, χωρίς ο πρώτος να τις έχει βρει και ελέγξει).
- Οι εσωτερικές βιβλιογραφικές παραπομπές θα πρέπει να τοποθετούνται σε όλα τα σημεία της εργασίας, στα οποία ο συγγραφέας απαιτείται να δηλώσει από πού πήρε τα στοιχεία ή την πληροφορία που αναφέρει, όταν αυτά δεν είναι δικά του.
- Να υπάρχει ομοιομορφία στον τρόπο παραπομπών, είτε εσωτερικών είτε τελικών.
- Όλες οι εσωτερικές παραπομπές θα πρέπει υποχρεωτικά να καταγράφονται αναλυτικά στην τελική βιβλιογραφία, δηλαδή να υπάρχει πλήρης αντιστοίχιση μεταξύ εσωτερικών και τελικών βιβλιογραφικών αναφορών.
- Οι τελικές βιβλιογραφικές αναφορές να καταγράφονται με αλφαβητική σειρά και χωριστά οι ελληνόγλωσσες από τις ξενόγλωσσες. Χωριστά, επίσης, παρατίθενται στο τέλος οι αναφορές σε ηλεκτρονικούς ιστότοπους.

3. Πληροφορίες σχετικές με τη δομή της εργασίας καθώς και την τελική μορφή της υπάρχουν πολύ αναλυτικά στον ιστότοπο της Βιβλιοθήκης του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Ειδικότερα, ο φοιτητής, προκειμένου - πριν την επίσημη κατάθεση της Μ.Δ.Ε. στην τριμελή εξεταστική επιτροπή - να μορφοποιήσει τη διπλωματική του εργασία σύμφωνα με τις επίσημες ακαδημαϊκές προδιαγραφές, θα πρέπει να ακολουθήσει την εξής διαδρομή μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου:

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο → Υπηρεσίες → Βιβλιοθήκη/Κέντρο Πληροφόρησης → ΕΣΤΙΑ (στην αριστερή στήλη) → Διαδικασία κατάθεσης πτυχιακών/διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών → Φόρμα (Template) συγγραφής διπλωματικών εργασιών_doc.

Σχετικά με τον τρόπο καταγραφής τόσο των εσωτερικών παραπομπών όσο και των τελικών βιβλιογραφικών αναφορών, οι φοιτητές θα πρέπει να ακολουθούν πιστά το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών APA (American Psychological Association). Τα σχετικά με το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών APA links είναι:

☞ http://www.umuc.edu/library/libhow/apa_examples.cfm#intext

☞ <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/11/>

3.1.12.7 Χρονική διάρκεια εκπόνησης και εξέτασης Διπλωματικής Εργασίας

Η χρονική διάρκεια εκπόνησης, παράδοσης και επιτυχούς εξέτασης της Μ.Δ.Ε. δεν μπορεί να ξεπερνά τα δύο επιπλέον ακαδημαϊκά εξάμηνα μετά το τέλος των τεσσάρων (4) εξαμήνων Σπουδών του Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των τεσσάρων ακαδημαϊκών εξαμήνων Σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα παράτασης δύο (2) επιπλέον ακαδημαϊκών εξαμήνων, με στόχο την ολοκλήρωση, παράδοση στην τριμελή επιτροπή παρακολούθησης και επιτυχή εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής του Εργασίας. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης και εξέτασης της Διπλωματικής Εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει τη φοιτητική του ιδιότητα και αποβάλλεται από το Π.Μ.Σ. Σημειώνεται ότι μόνο σε περίπτωση σοβαρού κωλύματος υγείας - και αφού ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει προσκομίσει στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. επίσημη βεβαίωση από Δημόσιο Νοσοκομείο - υπάρχει η δυνατότητα η Συντονιστική Επιτροπή να εισηγηθεί περαιτέρω παράταση των μεταπτυχιακών του Σπουδών για ένα επιπλέον ακαδημαϊκό εξάμηνο. Μετά την εκπνοή και της παραπάνω χρονικής παράτασης και σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης και εξέτασης της Διπλωματικής εργασίας ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει τη φοιτητική του ιδιότητα και διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

3.1.12.8 Διαδικασία Υποβολής, Υποστήριξης και Αξιολόγησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας-Κριτήρια Αξιολόγησης-Βαθμολογική Κλίμακα

1. Οι Διπλωματικές Μεταπτυχιακές Εργασίες υποστηρίζονται από τους φοιτητές σε μία από τις τρεις περιόδους του ακαδημαϊκού έτους, και η εξέτασή τους τοποθετείται χρονικά στις αρχές Οκτωβρίου, αρχές Μαρτίου και τέλος Ιουνίου. Η ημέρα και η ώρα εξέτασης της Μ.Δ.Ε. καθορίζεται από τη Γραμματεία, σε συνεργασία με τον φοιτητή και την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή.
2. Προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία προγραμματισμού της υποστήριξης και αξιολόγησης της Μ.Δ.Ε. θα πρέπει προηγουμένως ο φοιτητής να έχει προσκομίσει ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. τρία ενυπόγραφα έντυπα, ένα από το κάθε μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, με τον τίτλο: «Έγκριση Υποστήριξης της Μ.Δ.Ε.» **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)**. Τα έντυπα αυτά ο φοιτητής θα τα παραλαμβάνει από τη Γραμματεία και θα τα επιστρέφει σε αυτή υπογεγραμμένα. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της σχετικής βεβαίωσης η Γραμματεία δεν δύναται να προχωρήσει τις διαδικασίες υποστήριξης της Μ.Δ.Ε. από τον φοιτητή.
3. Ο φοιτητής που πρόκειται να παρουσιάσει τη Μ.Δ.Ε. του σε προγραμματισμένη ημερομηνία, θα πρέπει να παραδίδει το τελικό κείμενο στα μέλη της Τριμελούς Επιστημονικής Επιτροπής τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν. Η παρουσίαση γίνεται με τη βοήθεια διαφανειών σε Η/Υ ή επιδιαφανοσκόπιο. Οι διαφάνειες που παρουσιάζο-

νται πρέπει να είναι διαμορφωμένες ειδικά για την παρουσίαση (δηλαδή να μην αποτελούν πιστή αναπαραγωγή των σελίδων της διπλωματικής εργασίας). Η διάρκεια εξέτασης της Μ.Δ.Ε. δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 30 λεπτά. Η παρουσίαση της εργασίας από τον φοιτητή θα πρέπει να διαρκεί 15 λεπτά ενώ τα υπόλοιπα 15 λεπτά αφορούν σε παρατηρήσεις ή και ερωτήσεις που τίθενται από την επιτροπή προς τον φοιτητή σχετικά με την εργασία του.

4. Τα ποιοτικά κριτήρια αξιολόγησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας αφορούν στους ακόλουθους άξονες:

1. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Αφορά στην επαρκή και σε βάθος διερεύνηση σημαντικών πτυχών του υπό εξέταση θέματος. Ειδικότερα, εξετάζεται σε ποιο βαθμό ο φοιτητής έχει με ευστοχία και επάρκεια διερευνήσει, αποδελτιώσει και καταγράψει τα βιβλιογραφικά δεδομένα και ερευνητικά πορίσματα διεθνών επιστημονικών μελετών που σχετίζονται με τις ερευνητικές υποθέσεις και ερευνητικούς στόχους της δικής του εργασίας. Στο παραπάνω πλαίσιο, πέρα από το εύρος και την ποιότητα των βιβλιογραφικών πηγών, εξετάζεται και η δομική και μορφική αρχιτεκτονική της εργασίας σε επίπεδο καταγραφής και αξιοποίησης των πληροφοριών. Έτσι, π.χ. αξιολογούνται, επίσης, η θεματική συνάφεια των ενοτήτων, η νοηματική τους αλληλουχία, η εννοιολογική συνοχή των παρατιθέμενων πληροφοριών, η παραγραφοποίηση, η συντακτική αρτιότητα, η λεξιλογική σαφήνεια. Ιδιαίτερη σημασία κατά την αξιολόγηση δίδεται στο τελευταίο κεφάλαιο του θεωρητικού μέρους της εργασίας, που ονομάζεται «πορίσματα σχετικών ερευνών» και αφορά στην προσεγμένη παρουσίαση από τον φοιτητή επιλεγμένων ερευνητικών πορισμάτων που είναι δημοσιευμένα σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και σχετίζονται με τα ερευνητικά ερωτήματα και τους στόχους της δικής του εργασίας. Το κεφάλαιο αυτό θεωρείται πολύ σημαντικό, διότι τα επιλεγμένα πορίσματα που αποτυπώνονται σε αυτό θα πρέπει να αξιοποιηθούν από τον φοιτητή στο κεφάλαιο των συμπερασμάτων, προκειμένου εκεί να προβεί σε συγκριτική μελέτη αυτών με τα αντίστοιχα ερευνητικά πορίσματα της δικής εργασίας.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Αφορά στην περιγραφή της ερευνητικής μεθοδολογίας που αξιοποιήθηκε από τον φοιτητή προκειμένου αυτός να εξετάσει τις πτυχές ενός σύγχρονου ερευνητικού θέματος που σχετίζεται με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάχτηκε στο Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, εξετάζεται η εγκυρότητα των αρχικών ερευνητικών στόχων ή και ερευνητικών υποθέσεων που έθεσε ο φοιτητής σε σχέση με το περιεχόμενο και την καταλληλότητα του ερευνητικού εργαλείου που αξιοποιήθηκε στο πλαίσιο της εργασίας του καθώς και η πρωτοτυπία αυτής. Η καταγραφή της ερευνητικής στρατηγικής που ακολουθήθηκε σε σχέση με το πλήθος και τη μέθοδο συλλογής των δεδομένων της έρευνας αλλά και τη μέθοδο ανάλυσης τους, η περιγραφή των ερευνητικών αποτελεσμάτων καθώς και η ποιότητα των γραφημάτων, πινάκων ή διαγραμμάτων αποτελούν βασικούς δείκτες αξιολόγησης της μεθοδολογίας της Μ.Δ.Ε.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Τα συμπεράσματα αφορούν στην περιγραφική αποτύπωση των βασικών ερευνητικών πορισμάτων της εργασίας. Κατά το στάδιο αυτό αξιολογείται η ικανότητα του φοιτητή να συσχετίζει/συγκρίνει τα πορίσματα της δικής του έρευνας με αντίστοιχα πορίσματα άλλων σχετικών ερευνών ή και βιβλιογραφικών πηγών, εγχώριων ή διεθνών. Με αυτόν τον τρόπο καταδεικνύεται στην τριμελή εξεταστική επιτροπή το εύρος αλλά και η ποιότητα της μελέτης στην οποία προέβη ο φοιτητής προκειμένου να τεκμηριώσει και να συνθέσει τα συμπεράσματα της έρευνάς του με επιστημονικά αποδεκτό τρόπο. Επίσης, οι προτάσεις που ο φοιτητής δύναται να παρουσιάσει μετά τα συμπεράσματα αποτελούν κριτήριο αξιολόγησης της ικανότητάς του να συνδέει τα ερευνητικά δεδομένα που αφορούν στο υπό εξέταση θέμα με τα δεδομένα, τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού εκπαιδευτικού ή άλλου επαγγελματικού χώρου όπου δραστηριοποιείται ο φοιτητής. Οι περιορισμοί της επιστημονικής έρευνας αποτελούν μία απαραίτητη ενότητα στην οποία αναφέρονται τα περιοριστικά όρια, οι δυσκολίες ή και οι αδυναμίες που εμπόδισαν τον φοιτητή κατά τη συγγραφή της εργασίας του και ενδεχόμενα επηρέασαν σε κάποιο βαθμό την εγκυρότητα ή και την αξιοπιστία της έρευνάς του.

4. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αποτελεί ένα ακόμα κριτήριο αξιολόγησης της Μ.Δ.Ε. από την τριμελή εξεταστική επιτροπή. Κατά τη φάση της υποστήριξης ο φοιτητής θα πρέπει να παρουσιάσει ενώπιον του ακροατηρίου τα βασικά ερευνητικά του πορίσματα, τα συμπεράσματα της εργασίας του αλλά και τις τυχόν προτάσεις του με τρόπο σαφή και κατανοητό στο ακροατήριο, ώστε να γίνει κατανοητή τόσο η ποιότητα της δουλειάς του όσο και η επιστημονική της αξία και προσφορά στον χώρο της επιστήμης. Επίσης, κατά τη φάση της υποστήριξης της Μ.Δ.Ε., αξιολογείται η ετοιμότητα του φοιτητή να απαντήσει με τρόπο πειστικό και τεκμηριωμένο στις ερωτήσεις τόσο των εξεταστών όσο και των μελών του ακροατηρίου.

5. ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Μ.Δ.Ε.

Η κλίμακα της βαθμολογίας κατά την αξιολόγηση της Μ.Δ.Ε. είναι η εξής:

- 09 έως 10: Άριστη εργασία με επιστημονικά άρτιο θεωρητικό υπόβαθρο, βιβλιογραφική επάρκεια, μεθοδολογική αρτιότητα, ενδιαφέροντα ερευνητικά πορίσματα και στοιχεία πρωτοτυπίας. Διαθέτει τις προϋποθέσεις άμεσης δημοσίευσης σε έγκριτο ελληνόγλωσσο ή ξενόγλωσσο επιστημονικό περιοδικό ή παρουσίασης σε ελληνικό ή διεθνές επιστημονικό συνέδριο.
- 07 έως 08: Εργασία καλής έως και πολύ καλής ποιότητας, με ικανοποιητική βιβλιογραφική τεκμηρίωση, μεθοδολογική επάρκεια και ενδιαφέροντα ερευνητικά πορίσματα. Θα μπορούσε να δημοσιευτεί σε ελληνικό ή ξενόγλωσσο επιστημονικό περιοδικό ή να παρουσιαστεί σε ελληνικό ή διεθνές επιστημονικό συνέδριο με πρόσθετη βιβλιογραφική τεκμηρίωση και, ενδεχομένως, με περαιτέρω ερευνητική επεξεργασία.

- 06: Εργασία μέτριας ποιότητας. Αν και παρουσιάζει επιστημονική δυναμική, εμφανίζει δομικές ή και μορφικές ατέλειες, βιβλιογραφικά κενά και μεθοδολογική οριακότητα. Συνεπώς, η εργασία καλύπτει σε μέτριο βαθμό τις προδιαγραφές ενός δημοσιεύσιμου επιστημονικού πονήματος.
 - < 06: Εργασία μη ικανοποιητικής ποιότητας, με προβλήματα βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης και μεθοδολογικής προσέγγισης. Παρουσιάζει δομικά κενά, ισχνή εννοιολογική συνοχή και ασάφεια ή ελλειμματικότητα σε ό,τι αφορά στα ερευνητικά της ευρήματα. Απαιτείται περαιτέρω ευρεία και ουσιαστική επεξεργασία και επανυποβολή της για εκ νέου αξιολόγηση από την τριμελή εξεταστική επιτροπή.
6. Η τελική αξιολόγηση και κρίση της Μ.Δ.Ε. γίνεται από την τριμελή εξεταστική επιτροπή. Για την έγκριση απαιτείται από την τριμελή εξεταστική επιτροπή η σύμφωνη γνώμη ή παρουσία δύο (2) τουλάχιστον μελών της.
7. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, η τριμελής εξεταστική επιτροπή σε συνεδρίασή της αποφασίζει εάν:
- α. Ο υποψήφιος μπορεί να αποκτήσει άμεσα τον τίτλο σπουδών χωρίς να απαιτούνται βελτιωτικές διορθώσεις.
 - β. Ο υποψήφιος μπορεί να αποκτήσει τον τίτλο σπουδών μετά την πραγματοποίηση των υποδεικνυόμενων από την τριμελή εξεταστική επιτροπή περιορισμένων διορθώσεων - βελτιωτικών προτάσεων.
 - γ. Ο υποψήφιος μπορεί να αποκτήσει τον τίτλο σπουδών με την προϋπόθεση όμως ότι θα πραγματοποιήσει πρώτα τις υποδεικνυόμενες από την τριμελή εξεταστική επιτροπή εκτεταμένες βελτιωτικές αλλαγές- διορθώσεις στο κείμενο της εργασίας του και αφού υπάρξει η σύμφωνη γνώμη και η τελική έγκριση των μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.
 - δ. Ο υποψήφιος δεν μπορεί να αποκτήσει άμεσα τον τίτλο σπουδών καθώς θα πρέπει να επανυποβάλει σε επόμενη εξεταστική περίοδο την εργασία του προκειμένου να την υποστηρίξει εκ νέου ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Σε περίπτωση απόρριψης της Μ.Δ.Ε., καθορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή νέα ημερομηνία εξέτασης.
8. Η βαθμολογία που προέκυψε από την αξιολόγηση της Μ.Δ.Ε. μπορεί να ανακοινωθεί στον φοιτητή αυθημερόν, εφόσον και τα τρία μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι παρόντα και μετά από κλειστή συνεδρίασή τους. Ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών μελών της εξεταστικής επιτροπής αποτελεί την τελική βαθμολογία της Μ.Δ.Ε.
9. Σε περίπτωση απουσίας του ενός εκ των τριών μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, η βαθμολογία δύναται να μην ανακοινωθεί αυθημερόν στον φοιτητή αλλά μετά την υπογραφή και του τρίτου μέλους.
10. Η εγκεκριμένη Μ.Δ.Ε., με τις τυχόν διορθώσεις που προτείνει η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου σε ηλεκτρονική μορφή μόνο εφόσον έχει αξιολογηθεί με βαθμό εννέα (9) ή δέκα (10).

11. Μετά την κατάθεση της Μ.Δ.Ε. από τον φοιτητή στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου απονέμεται στον τελευταίο το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός».